# Els laments de la Séquia

**Modalitat Narrativa curta**

**per a joves de 14 a 17 anys**

L'ombra de les robustes fàbriques, que reposaven intactes i immòbils als afores del vell poble de Santpedor des de feia nombrosos anys abans dels esdeveniments explicats detalladament i sense manca d'informació en aquest relat, coneixia moltes històries que mai ningú sabria. La seva boira, producte de records reprimits i secrets que es remuntaven a segles d'antiguitat, transformava l'arcaica zona industrial en un paratge solitari i desolador, lloc perfecte per als joves de la vila, que diverses nits de l'any n'aprofitaven la poca presència d'ordre i seguretat per deixar anar les seves inquietuds i acabar d'omplir les seves constants necessitats de llibertat i autonomia posant sempre a prova els indefinits límits del seu cos i de la seva, ja no pura, ment.

Si alguna de les grans llegendes que envoltaven aquella panoràmica mereix ser recordada i, per tant, explicada en aquesta narració, és aquella ocorreguda en una nit qualsevol de Sant Miquel, fosca i trista, una de les primeres amb aquestes característiques distintives de l'època de tardor, que aquell any havia arribat amb més força que mai sobre el territori català.

La tenebra de la nit dels fets, però, era tot el contrari de la que acostumava a vagar pels amples carrers que separaven les fàbriques. El silenci sec i càlid com el d'un desert, i sorollós i present digne del d'un vell cementiri, s'havia transformat en el conjunt d'enrenou produït per la constant presència d'una alta concentració de joves. Les rialles que fregaven per les parets i feien massatges als timpans, després d'uns minuts de tant escoltar-les, desconnectaven ja cansades de la seva immobilitat. L'alta música, produïda per una gran quantitat d'altaveus repartits per l'espai buit anteriorment ocupat per una fàbrica utilitzada per algun motiu que cap d'ells coneixia, es trobava dispersada per l'espai com feia la boira en forma de nombroses i diferents cançons, de les quals el xoc provocava un mal de cap difícil de controlar

sota els efectes de les begudes que governaven i ennuvolaven la fràgil ment de la major part dels joves presents a l'aplec.

Al mig de la situació de xerinola i diversió, però, no era tothom qui havia aprofitat el descontrol i la circumstància festiva en general per deixar que el subconscient que portaven sempre reprimit sota la por i vergonya que ja encadenava els joves a aquella edat sortís a la llum de la lluna. En concret, ben entrada la nit, eren tan sols tres els adolescents que no havien caigut a les urpes del vici i del pecat que en suposava.

Cada cop més apartats del centre de la concentració, on els adolescents ja no tenien prou força a les cames per aguantar-se dempeus a causa del pes de l'alcohol, que amb prou feines els deixava espai per pensar amb claredat, eren l'Albert, el Josep i el Ramon que, ja cansats de suportar el creixent ambient hostil que ràpidament havia envoltat la zona industrial i ara l'amenaçava des del seu propi interior, es disposaven a separar-se completament del grup com una única cèl·lula sana en ser extirpada d'un cos cancerigen.

Les rialles i converses alegres i animades que minuts abans havien envoltat tot l'espai, ara havien estat suplantades per sons guturals de dubtosa i no molt còmoda procedència, i un terra que mai havia estat massa net, ara es trobava cobert per les restes de vòmits i beguda, i repartits a una distància considerable els uns dels altres, substàncies d'igual curiosa provinença que els sons, que, lentament al pas del fred vent que semblava emportar-se tota l'alegria que hi havia hagut en algun moment a l'espai, també semblaven esvair-se. El panorama desolador que els tres joves havien deixat a les seves esquenes, havia aconseguit arrossegar-se cap a l'ànima de l'Albert a través de la seva ombra, encara connectada amb la llarga de l'edifici. La sensació que aquest fet li va fer recórrer tant pel cast interior com pel net exterior en

forma de calfred, el va fer girar lentament cap al panorama que estava abandonant amb la pura intenció d'ajudar a aquells qui amb prou feines i forces es podien moure.

No obstant això, aquest fet de singular tolerància i sincera amabilitat mai es va poder dur a terme a causa de les peticions dels seus dos companys, que disposats a dur a terme el seu únic propòsit d'allunyar-se de l'agrupació, el van forçar a caminar més ràpidament un cop van haver observat i suposat les seves intencions de bé.

Les passes ressonants en la foscor dels camps, que s'allargaven immensament sobre la plana del Bages creixent en una enorme serra de pedra a l'horitzó, resseguien el camí de la Séquia tranquil·lament al ritme de l'ambient, que els portava arrossegant-se de les fàbriques fins al poble. I malgrat l'aparent tranquil·litat de l'acompanyament que envoltava els nois a mesura que avançaven a la vora del canal, el vent, que bufava tot acariciant l'aigua, es deixava notar a través d'un so agut i constant comparable amb el d'un plor distant, ja feia un parell de minuts que l'Albert s'havia quedat separat, a pocs metres a les esquenes dels seus més benvinguts amics, que amb prou feines havien notat la seva diminuta absència. Un mal pressentiment li deambulava en cercles per la ment i ni tan sols sabia de què es tractava.

Eventualment, la incessant conversa entre el Josep i el Ramon, que havia estat mantinguda durant els últims deu minuts, va acabar finalitzant, obrint les portes al silenci sepulcral que acompanyava el solitari espai.

Va ser aquesta calma, però, la que va fer augmentar el persistent bes entre el vent i l'aigua, que cada cop es notava més proper. Davant de l'inconfortable so que creixia desmesuradament com els francs gemecs d'un infant, el Josep, segon a la fila del

camí, es va disposar a parlar, esperant així, acabar amb aquella lleu tremolor que li recorria amargament el perfil del crani.

La història que el Josep va narrar començava anys enrere, quan aquella estructura que els guiava com un camí d'aigua al seu costat, encara estava en construcció.

L'excomunicació contra els ciutadans de Manresa per part del bisbe de Vic ja feia temps que havia estat aixecada, i les obres de l'enginyós arquitecte Guillem Català, represes. Malgrat el retorn del bon temps, però, no tot el cel era blau, i alguns problemes més continuarien assetjant la construcció del canal.

La duresa de la fam, les molt depriments condicions de treball i els constants accidents laborals en els quals els treballadors es veien constantment acorralats, va començar a augmentar de forma poc clara el nombre de caps que perdien la vida entre terra i aigua.

Els treballadors van concloure que tot el mal ocasionat en els terrenys de l'excavació es devia a aquell provocat pels dimonis desenterrats i alliberats de l'interior de la terra, que ells mateixos havien deslligat dels confins de l'infern amb pics, pales i aixades.

Desesperats per trobar una solució que reduís el nombre de morts abans de fer travessar la construcció per terres de Santpedor, els més savis dels obrers van reunir les seves ments per arribar a la més eficaç solució, que després de dies de treballar amb la feixuga claror del sol i pensar sota l'aclaparadora penombra de la lluna, van arribar a la conclusió de què, l'única forma d'alliberar-se de la ràbia dels diables deixats solts era tapiar aquella terra ja treballada amb els cossos d'aquells qui no havien sobreviscut al pas del dia.

El Josep va finalitzar la contalla afegint que encara hi havia gent que afirmava que, en caminar per la vora de la Séquia durant una prou silenciosa nit, es podien sentir

els plors d'aquelles ànimes atrapades dins de l'aigua, incapaces d'escapar-se d'aquella immerescuda presó que ells mateixos havien mort per construir.

Un cop l'últim eco de la veu del noi va desaparèixer en la foscor, la quietud va tornar a irrompre en el paratge agafant l'Albert pels peus, que de cop, es va quedar aturat amb pal·lidesa al voltant de les galtes i els ulls ben oberts i quiets, amb expressió d'esglai i lleugera calma. El Ramon, pensant que aquella espontània aturada del seu company s'havia degut a la por provocada per la llegenda tot just explicada pel tercer noi, el va intentar calmar amb paraules honestes i tranquil·litzadores, fet que tan sols va aconseguir que es reprengués altre cop el pas, però en cap moment en va retornar la serenitat prèvia.

A mesura que es recuperava el ritme, però, malgrat les converses encara tingudes entre el Ramon i el Josep, l'inalterable i continu so sortint de l'interior del canal, que a orelles de l'Albert es deixava escoltar cada cop més afí a un plany i lament constantment més proper, creixia incessantment.

L'Albert, però, al no poder observar cap clara reacció dels seus companys, que semblaven no poder sentir el so, va seguir el seu ritme esperant que aquella desagradable imaginació finalitzés abans d'acabar el camí.

Va ser, però, quan va poder haver jurat el fet d'haver sentit una alleujadora veu provinent d'un punt indefinit entre uns arbustos oposats a la Séquia respecte al camí cridar el seu nom, quan les seves passes prudents i cauteloses van separar-se en perpendicular de les dels seus companys, que ni tan sols van percebre l'aïllament de l'Albert.

Segur de què el que havia escoltat entre els arbustos no era tan sols una il·lusió, es va apropar cap a les herbes que cobrien l'altra banda del camí i que el vent fregava

de forma neta deixant anar un xiulet comparable als xisclets que encara continuaven sense cessar sobre l'aigua.

Els seus ulls, esperant trobar qualsevol resposta a aquella veu que se li havia presentat, es movien inquiets i ansiosos, plorosos pel vent que li colpejava directament i per l'angoixa en la qual la situació l'estava ofegant, sobre les herbes fosques, que sota la poca llum de la lluna, es feien ombra entre elles.

Desesperat, l'Albert va començar a fer córrer els ulls dins les conques com mai algú ho havia fet, però no va ser una visió el que els va fer aturar en sec damunt del buit de l'herbei, sinó el contundent so a la seva esquena de l'impacte de dos cossos sobre la superfície de l'aigua.

A la mateixa velocitat que havia estat movent els ulls segons abans, va girar tot el cos altre cop cap al canal, on tan sols va poder observar les ones que una caiguda hi podria haver provocat, i que ara anaven picant contra els extrems de la Séquia contínuament.

El so de l'aigua colpejant les parets ressaltava sobre el silenci, com feia aquella muntanya serrada a l'horitzó sobre la plana del Bages. El silenci, però, era el que hi feia més aterridor. L'Albert s'havia quedat completament sol, davant del canal, amb la mirada fixa, tenint els ulls esbatanats cada cop més plorosos, sobre aquelles obres infinites. Les seves mans tremolaven, mentre que la resta del seu cos, tens, continuava intacte, com si mai s'hagués mogut i mai ho hagués de fer. El contacte fred entre els laterals dels dits, que semblaven buscar els dos companys desapareguts, era cada cop més ràpid i intens, fent petites ferides a les mans del noi, i era aquest fet el que evitava el seu imminent defalliment i li recordava la seva encara presència a l'espai.

Quan finalment, el seu garratibat coll, es va poder moure altre cop sense perdre encara, però, la rigidesa i la tensió, el noi desesperat, va mirar el seu voltant, desitjant que tot fos una simple broma dels seus amics. Malgrat això, a l'horitzó oposat al canal, només s'hi podien observar herbes i camps.

Sense voluntat sobre el seu propi cos, el cap de l'Albert va tornar-se a girar cap a la Séquia lentament com si hagués intentat oposar-s'hi amb la seva força restant.

En un acte de desesperació, el jove va agenollar-se sobre els petits arbustos que resseguien el canal i va apropar el cap sobre la bruta aigua esperant que aquesta li donés alguna contesta.

I una lleu veu va sortir del corrent, de to marronós com el fang i vermellós com la sang, en forma de murmuri, com també el xisclet del bes entre el vent i el canal. El xiuxiueig, però, més que oferir una resposta, es va limitar a incitar-lo a un darrer salt. «Salta, Albert, salta i mai més estaràs sol».

El noi, lluny de caure de cul i fugir d'aquell lloc que tan sols li havia portat ensurts, va apropar lentament el nas a l'aigua, que a mesura que tenia més a prop, més vermella es podia percebre, i per molt que l'olor procedent de les entranyes de l'aigua era comparable amb la de vella carn podrida, era tan gran l'encant de la dolça veu que, per ell, apartar-se hagués estat impensable. Pecat més gran no s'hauria vist aquella nit!

Però fou quan la punta del seu llarg i punxegut nas tocà la sorprenentment freda aigua, quan va perdre l'equilibri, i sense poder posar cap resistència contra aquella força que l'atreia cap al riu, va precipitar-se.

No va ser fins a la matinada consecutiva a aquella nit, quan un reduït grup de joves que acabaven de donar per acabada la seva nit van trobar mantenint-se a flor

d’aigua, el cos sense vida de l’Albert, amb els ulls exageradament oberts; els cabells, com per art de màgia, secs per complet, i les mans brutes de terra molla.

I fins a l’arribada de les autoritats al lloc dels fets, no van ser trobades tres parelles de passes que semblaven sortir del canal, camuflant-se entre les ja fetes per aquells qui també havien seguit el camí.

La policia poc va tardar a tancar el cas, arxivant-lo com un simple accident, però nombrosos pagesos residents del mar de camps que envolten el canal, encara asseguren amb seguretat que aquella nit, la seva son es va veure interrompuda per l’aspre so de plors i xisclets, gemecs provinents de la Séquia.